

"Huruf-u hecaiyyeyi tazammun etmiş. Fakat bunun aksine olarak, o hurufatın tekraratı acib bir tarz-ı münasebetedir..." İzah eder misiniz? Kelimat-ı hecaiyye ne demektir?

"Hem câ-yı dikkattir ki: **لَسَعُنَّةٌ وَمَالٌ غَدِيرٌ مِّنْ مَّكِيلٍ لَّرْنَا مُدٌ** âyetinde şu âyet gibi, bütün huruf-u hecâiyeyi tazammun etmiş. Fakat bunun aksine olarak, o hurufatın tekraratı acip bir tarz-ı münasebetedir. Şu âyet ise birbirine bakıyor. Kardeş kardeşine muvafık gelmiyor. Demek şu âyetteki hurufatın vazifesi, âyetin mânâsını teyid ederek, bahsettiği Sahabelerin esmâsına bakıyorlar. Evet, şu âyet-i kerîme, cümleleriyle gösterdiği aynı hükmü, yine kelimeleriyle, hurufatıyla aynı mânâyâ işaret eder. Meselâ, şu âyetin hurufatları Ashaba baktıkları gibi, kayıtları da Ashabın sıfat-ı meşhuresine bakar. O sıfatı göstermekle o sıfat sahiplerine parmak basıyorlar."(1)

Hece harfleri, her iki âyette de aynı olmasına rağmen, yukarıda mealini verdiğimiz âyet bir önceki verilen âyetten farklı bir dizilim ile kendine özgü manayı teyit ve takviye ediyor deniliyor. Yani bu âyetteki harflerinin vazifesi, âyetin manasını teyit ederek, bahsettiği sahabenin isimlerine özelce bakıyor.

Âyetlerin hem hece harfleri aynı hem birbirine bakmalarına rağmen, farklı bir dizilim ile âyetin birisi kendine özgü manasına işaret etmesi bir harikalık gösteriyor.

Bizim harfler üzerine bir tahlil yapma gücümüz bulunmuyor.

Kelimat, kelimenin çoğuludur; yani kelimeler ve sözler anlamındadır.

Hecaiyye ise; bir defada söylenebilen, bir veya birkaç harften meydana gelen sözcük anlamındadır. Aynı zamanda, harfleri birer birer söyleyerek okumak anlamına da gelir.

Terkip olarak (kelimatı hecaiyye) ise bir çok kelimeyi söylemek ve heceleme anlamına gelir ki, kelimeleri zikredip telaffuz etmek manasındadır.

(1) bk. [Barla Lahikası, \(220. Mektup\)](#)